

Пік Тетнульді по південно-західному ребру (2Б)

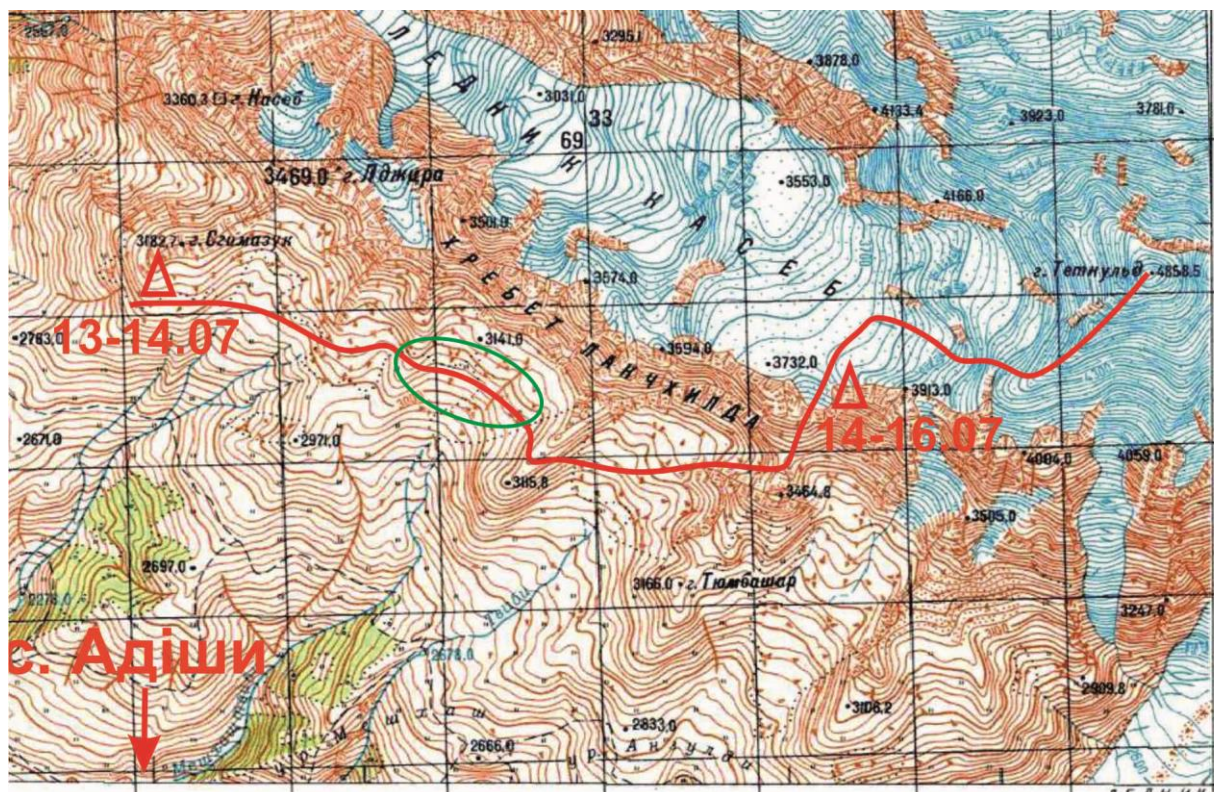
Район	Хребет	Назва	Висота (м)	Координати (WGS-84)	Категорія складності		
					сезон	зима	міжсезоння
Сванетія	південний відріг ГКХ	Тетнульді	4850	N 43° 01' 53" E 42° 59' 35"	2Б	-	-

1. Загальний час проходження: 17:25 , (радіально від підніжжя г. Сгамазук)
2. Затрачено часу на підйом: 12:10 , перепад висот 1950 м.
3. Затрачено часу на спуск: 5:15 , перепад висот 1950 м.
4. Рухались з самостраховкою: 10:25.
5. Рухались з одночасною страховкою: 6:40.
6. Рухались з попереминою страховкою: 0:20.
7. Рухались з перильною страховкою: -.
8. Організовано пунктів страховки: 0.
9. При сходженні на вершину необхідне наступне спеціальне спорядження:
 - групове: основна мотузка 10мм, 50-55м – одна на зв'язку.
 - індивідуальне: каска, льодоруб, кішки, ІСС.
10. Рекомендовані місця для ночівлі: сніжні ночівлі під перемичкою «Гніздо Аморантів», перемичка «Гніздо Аморантів», осипні площадки на сідловині пер. Нагеб (1Б).
11. Сходження на вершину здійснено: 15 липня 2014 р.
12. Метеорологічні умови при проходженні перевалу: змінна хмарність, вітер помірний.
13. Необхідні додаткові умови до організації руху і страховки: від початку льод. Нагеб рух з одночасною страховкою у зв'язках, при проходженні широких тріщин рекомендується попереминою страховка.
14. Потенційна небезпека та засоби безпеки: рух по вузькому гребню при поганій видимості, сильному вітрі та несприятливих погодних умовах заборонено.

Графік руху

Дата, день шляху	№ ділянки шляху	Назва ділянки шляху	Час руху	Відстань та перепад висот	Метеоумови	Опис ділянки шляху	Примітки
1 день 13.07	1.1	с. Местія – дорога до підніжжя г. Сгамазук, 2900 м	14:15-15:30		Змінна хмарність, вітер помірний	Широка ґрунтова дорога, що веде в гори, де планується розбудова канатної дороги. Заїхали на машині.	
	1.2	дорога на 2900 м – трав'яниста галявина, підніжжя г. Сгамазук, 3000 м	15:45-16:15	1,5 км +100 м		Від дороги траверс трав'янисто-осипного схилу в східному напрямку до трав'янистої галявини зі струмком.	
		Разом	1 год 45 хв	1,5 км +100 м			
2 день 14.07	1.1	м.н.* – пер. Нагєб (1Б, 3700 м)	6:15-7:10 7:55-8:45 10:15-11:05 11:25-12:15 13:20-14:00 14:20-15:15 15:35-16:15	12,5 км +700 м	Змінна хмарність, вітер помірний	Траверс осипного схилу хр. Лакчхилда в східному напрямку. Від сніжного цирку траверс середньоосипного вала, спуск на трав'янистий схил. Ґрунтова стежка, що траверсом обходить трав'янистий вал. Від сніжних ночівель підйом сніжно-осипним кулуаром до сідловини «Гніздо Амарантів». Підйом сніжним кулуаром вздовж невеликого скельного гребеня, обходячи його зліва по х.р.** Підйом сніжним схилом стрімкістю 30°, траверс схилу правіше вгору до сідловини пер. Нагєб з осипними площадками.	* м.н. – місце ночівлі ** х.р. – по ходу руху
		Разом	5 год 40 хв	12,5 км +700 м			
3 день 15.07	1.1	м.н. – п. Тетнульдї (2Б, 4850 м)	4:40-5:55 6:05-6:55 7:10-8:00 8:15-8:55 9:10-9:35 9:40-10:25	7,2 км +1150 м	Змінна хмарність, вітер помірний	Підйом по пологому схилу закритого льод. Нагєб у зв'язках з одночасною страховкою. Багато тріщин, курс на сніжну шапку. Стрімкість схилу 25-30°. Підйом на південно-західне ребро п. Тетнульдї через бергшрунд з поперемінною страховкою. Сніжно-скельне ребро. Стрімкість схилу 20-30°. Вузька ділянка сніжного гребню 200 м, далі широкий сніжний гребінь до вершини п. Тетнульдї.	
	1.2	п. Тетнульдї (2Б, 4850 м) – пер. Нагєб (1Б, 3700 м)	10:30-11:20 11:30-11:50 12:35-13:15 13:25-13:50	7,2 км -1150 м		Спуск по шляху підйому.	
		Разом	7 год 00 хв	7,2 км +1150 м -1150 м			
4 день 16.07	1.1	м.н. – дорога на 2900 м	8:00-8:35 8:45- 9:15 9:35-10:05 10:35-11:00 11:20-13:20	14 км -800 м	Змінна хмарність, вітер помірний	Спуск по шляху підйому.	
		Разом	3 год 00 хв	14 км -800 м			

Опис проходження:

Сходження на пік Тетнульді було здійснено після завершення гірського походу 3 к.с. в цьому ж районі (<http://www.tkg.org.ua/node/22022>), тому група була вже акліматизована. Включити в маршрут цю вершину ми не могли, оскільки к.с. перешкоди перевищує максимально дозвану для 3 к.с. Тому та частина групи, досвід якої дозволяв йти на цю вершину, пішла на неї «під чорним прапором»: Гаркович (Старікова) Надія, Старіков Дмитро, Сін Наталія, Пришляк Віктор, Любашенко Максим.

День 1, 13.07.2014

В Местії ми замовили мікроавтобус, щоб під'їхати якомога ближче до вершини. На той час вже почалася розбудова гірсько-лижного курорту біля Тетнульді, тому ми змогли доїхати по новій дорозі на висоту 2900 м, до підніжжя г.Сгамазук. Дорога йде далі, ще трохи вище, але повертає в інший бік від Тетнульді. О 15:30 ми вже були на місці, час в дорозі зайняв 1 год 15 хв. З дороги вже було видно Тетнульді (Фото 1).

Далі за півгодини, траверсуючи трав'янисто-осипний схил в східному напрямку, ми дійшли до трав'янистої галявини зі струмком, де і зупинились на ночівлю (Фото 2). Висота ночівлі 3000 м.

День 2, 14.07.2014

Підйом о 4 ранку. Виходимо о 6:15. Траверсуємо осипний схил в східному напрямку. Попереду на сході бачимо п. Тетнульді (Фото 3), а на півдні трохи хмарно (Фото 4). Обходячи скельний гребінь з правої по ходу руху сторони, трохи спускаємось в сніжний цирк. Далі траверсуємо середньоосипний вал та спускаємось на трав'янистий схил. Десь в зоні, поміченій зеленим овалом, ми загубили GPS-навігатор, який так і не змогли знайти.

Від трав'янистого схилу починається ґрунтова стежка, що траверсом обходить трав'янистий вал – південний відріг хр. Лакчхилда з в. 3115,8 м (Фото 5). Обійшовши цей вал, спускаємось трохи вниз до сніжних ночівель (Фото 6). Це невелике сніжне поле, де можна ночувати. Від місця нашої ночівлі до цього місця ми дійшли за 3 год 25 хв чхч.

Від сніжних ночівель підіймаємось сніжно-осипним кулуаром до сідловини із назвою «Гніздо Амарантів» (Фото 7). Підйом на сідловину зайняв 40 хв чхч. Далі від сідловини шлях йде вліво по х.р. (Фото 8), підйом широким сніжним кулуаром вздовж невеликого скельного гребеня, обходячи його зліва по х.р. Стрімкість схилу 30°. Згодом траверсуємо сніжний схил правіше вгору до сідловини

пер. Нагеб (1Б) з осипними площадками, де організовуємо штурмовий табір (Фото 9). Шлях від сідловини «Гніздо Амарантів» до місця ночівлі зайняв 1 год 35 хв чхч. Стаємо на ночівлю о 16:15, висота ночівлі 3700 м.

Вечері піднявшись на сідловину, було хмарно, туман і сильний вітер, тому п. Тетнульдї не було видно. Поки ми вибирали площадку під шатер, скрізь туман зі сторони льодовика Нагеб вийшла трійка туристів. Це були альпіністи-любители з Литви. Ми з ними познайомились і запросили до нас в шатер. Вони розповіли, що збирались сьогодні зійти на вершину Тетнульдї, проте довго блукали між тріщинами льодовика Нагеб в пошуках проходу до вершини, і все безуспішно. Ми сказали, що за умови гарної погоди плануємо завтра вирушати на вершину. Литовці вирішили йти разом з нами.

День 3, 15.07.2014

Підйом о 2:00, сніданок. Погода налагодилась, і ми вирушаємо на вершину. Виходимо о 4:40. Зразу від сідловини починається закритий льод. Нагеб, тому рухаємось у зв'язках з одночасною страховкою. Весь шлях підйому на п. Тетнульдї можна роздивитись з льодовика за умови гарної погоди (Фото 10).

До підніжжя гори йде пологий закритий льодовик. Найскладніша ділянка підйому – знайти шлях від льодовика до виходу на південно-західне ребро вершини. На цій ділянці дуже багато тріщин та розламів. З льод. Нагеб підіймаємось ближче до скелястого схилу (Фото 11) і рухаємось вздовж нього (Фото 12). Стрімкість схилу при підйомі від льодовика до скель 25-30°, далі біля 20°. При підйомі відкриваються гарні види в бік п. Ушба та п. Ельбрус (Фото 13).

Пройшовши вздовж скельного схилу, прямуємо до сніжної «шапки» (Фото 14), яка є початком південно-західного ребра вершини. Вихід на «шапку» проходить через бергшруд, який проходимо з попеременною страховкою (Фото 15). Стрімкість схилу на цій ділянці 30-35°. О 8:00 ми підіймаємось на «шапку», шлях від табору до цього місця зайняв 2 год 55 хв чхч.

Вже відкрився вид на південно-західне ребро п. Тетнульдї (Фото 16), вид з гребня назад – на Фото 17. Підіймаємось широким сніжно-скельним ребром зі стрімкістю схилу 20-30°. Згодом починається вузька ділянка сніжного гребню протяжність близько 200 м (Фото 18). Сніг глибокий, вітер несильний, тому пройти її було не важко. Після вузької ділянки зупиняємось на привал (Фото 19). Далі сніжний гребінь розширюється і прямує до вершини п. Тетнульдї (Фото 20).

Шлях від початку південно-західного гребня до вершини зайняв 1 год 50 хв чхч. О 10:25 ми піднялись на вершину п. Тетнульдї (2Б, 4850 м) – Фото 21, Фото 22. Погода гарна, видимість чудова, тому з вершини відкриваються дивовижні види. Але довго на вершині ми не затримуємось, бо знаємо, що після обіду погода псується. Адже попереду є складні ділянки, які з метою безпеки слід проходити при гарній погоді.

О 10:30 починаємо спуск шляхом підйому. Трохи спустившись, ми зустріли наших знайомих литовців, які вийшли трохи пізніше за нас та піднялись по нашим слідам. Ми побажали їм успіхів, і пішли далі. За 2 год 15 хв чхч, о 13:50, ми спустились з вершини до нашого табору. При гарній погоді з табору видно п. Тетнульдї (Фото 23).

Хоча в нас ще було достатньо часу, щоб спускатись далі, ми вирішили відпочити, пообідати та заночувати на перевалі. Хотілося ще деякий час провести в горах та помилуватися заходом сонця (Фото 24, Фото 25). Ми дочекалися литовців, які також успішно сходили на вершину, разом пообідали й повечеряли, поділившись один з одним своєю їжею. Нам було цікаво скуштувати їхні сублімати, згущене молоко в маленькій баночці та ризьку медовуху, а їм – наші прості саморобні супи та каші.

Зайшовши на перевал або вершину, ми зазвичай звикли їсти шоколад. На цей раз в нас було дещо цікавіше – вершинний кавун :) Вітя заніс його на перевал і влаштував нам сюрприз після успішного сходження та спуску з вершини (Фото 26, Фото 27).

День 3, 15.07.2014

Виходимо о 8:00 та спускаємось шляхом підйому. Спустившись до місця, де на підйомі ми загубили GPS, витрачаємо ще деякий час на його пошуки, проте безуспішно. Продовжуємо траверсувати схил, спускаючись трохи нижче від шляху підйому, оскільки нижче осипний схил можна обійти трав'янисто-осипним, що трохи простіше. За 3 год чхч, о 13:20, спускаємось на дорогу, де, очікуючи на замовлений по телефону мікроавтобус, встигаємо перекусити.

Фото 1 – Вид на п. Тетнульдї з дороги

Фото 2 – Ночівля на галявині 3000 м під г. Сгамазук

Фото 3 – Вид на п. Тетнульдї з підніжжя г. Сгамазук

Фото 4 – Вид на південь від схилів хр. Лакчхилда

Фото 5 – Стежка, що траверсує в. 3115,8 м

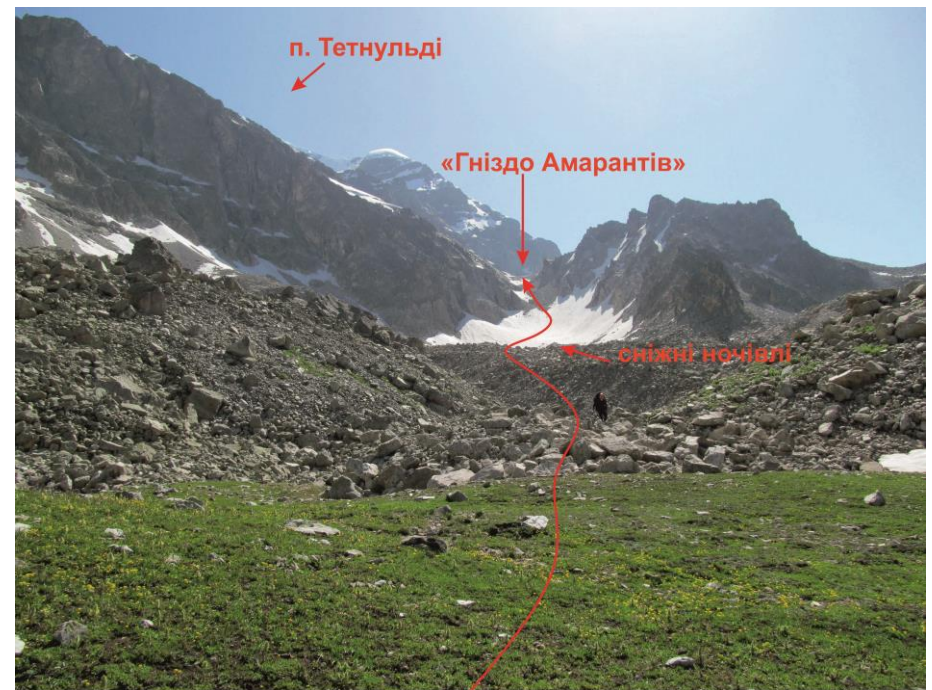

Фото 6 – Шлях підйому на сідловину «Гніздо Амарантів»

Фото 7 – Підйом на сідловину «Гніздо Амарантів»

Фото 8 – Шлях підйому в сторону пер. Нагеб (1Б)

Фото 9 – Штурмовий табір на пер. Нагеб (1Б)

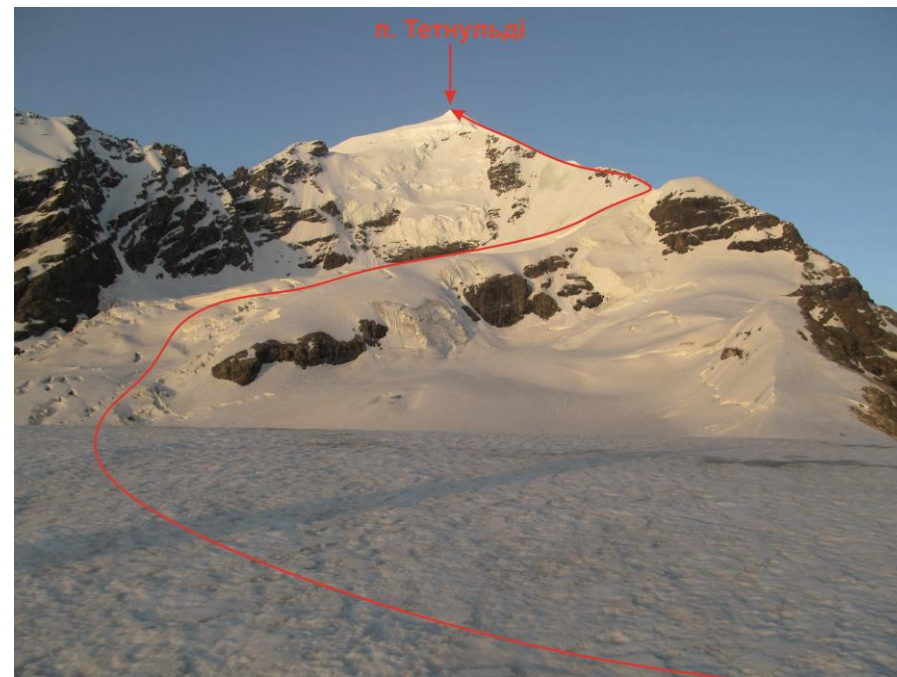

Фото 10 – Шлях підйому на п. Тетнульд (2Б)

Фото 11 – Початок підйому на п. Тетнульд від льод. Нагеб

Фото 12 – Шлях підйому в бік сніжної «шапки»

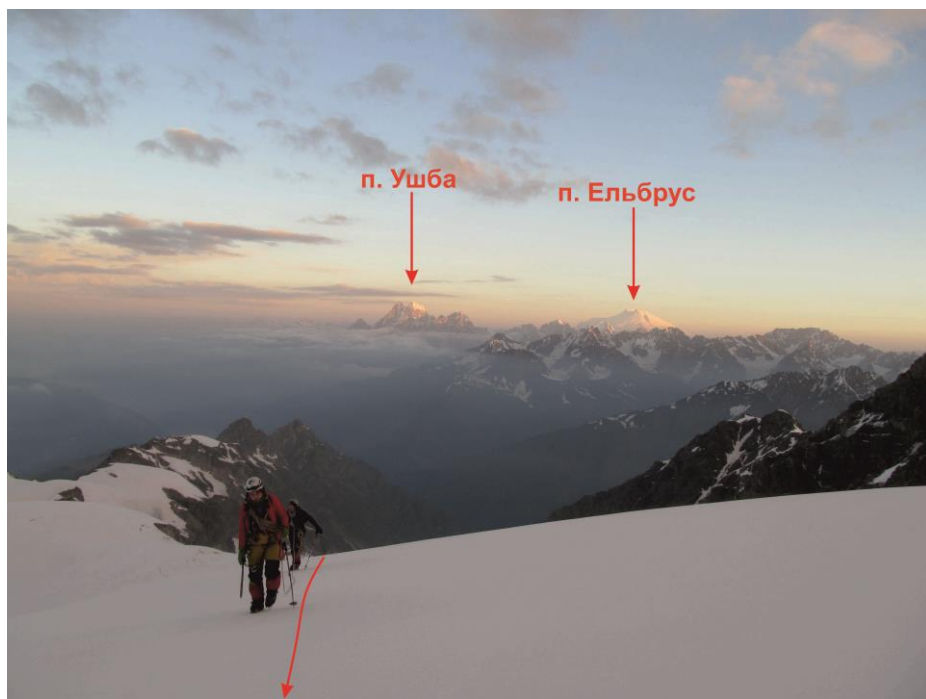

Фото 13 – Вид назад при підйомі на п. Тетнульдї

Фото 14 – Шлях підйому в бік сніжної «шапки»

Фото 15 – Підйом на сніжну «шапку»

Фото 17 – Вид назад з південно-західного ребра п. Тетнульдї

Фото 16 – Вид на південно-західне ребро п. Тетнульдї від «подушки»

Фото 18 – Вузька ділянка південно-західного ребра п. Тетнульдї

Фото 19 – Привал після вузької ділянки гребня

Фото 20 – Передвершинний зліт на п. Тетнульдi (2Б)

Фото 21 – Група на вершині п. Тетнульдi (2Б, 4850 м)

Фото 22 – Група на вершині п. Тетнульдi (2Б, 4850 м)

Фото 23 – Вид на п. Тетнульдi зі штурмового табору після спуску

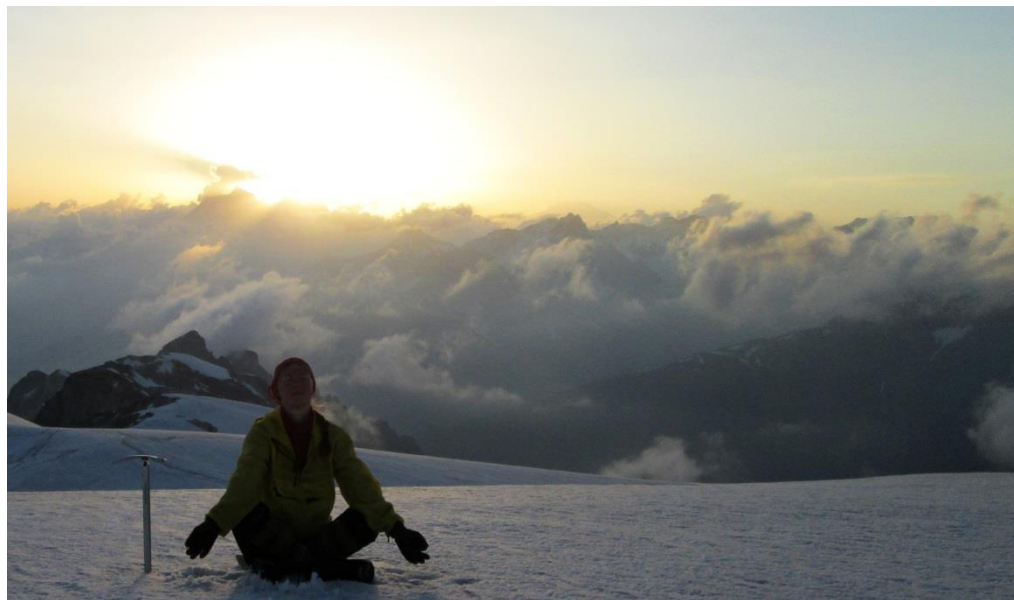
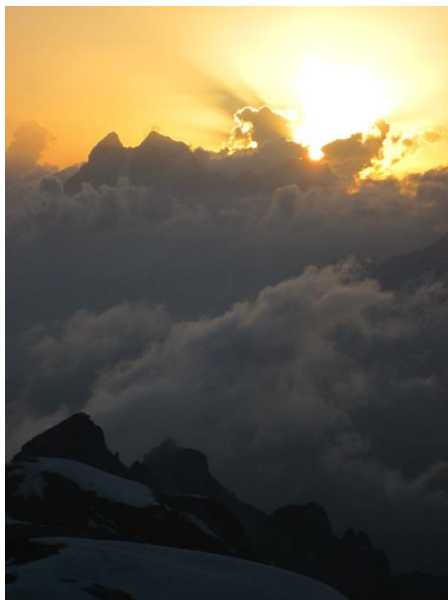

Фото 24, Фото 25 – Захід сонця під п. Тетнульді

Фото 26, Фото 27 – Вершинний кавун під п. Тетнульді після успішного сходження

Джерела інформації:

1. Отчет о горном походе 3 к.с. в Сванети (Грузия), с восхождением на вершины Тетнульди и Лайла. 2010 г. Руководитель: Калле Кийранен (Kalle Kiiranen)
<http://biomedicum.ut.ee/kalle/matk/svaneetia10/report.pdf>
2. Отчет о горном походе 4 с эл. 5 к.с. по Сванетии (Грузия). 2013 г. Руководитель: Е.Зеленцова
http://www.mountain.ru/article/article_display1.php?article_id=6763
3. Отчет о горном походе 4 к.с. по Верхней Сванетии. 2014 г. Руководитель: Олег Янчевский
http://www.mountain.net.ua/images/pdf/Svanetija_4_k_s_2014_Janchevskij.pdf
4. Сванский триптих: Тетнульд, Ушба и Шхара 2014 г. Руководитель: Михаил Поддубнов
<http://poddubnov.com/svaneti/>
5. Восхождение на гору Тетнульд. 2014 г. Руководитель группы: Александр Сушко
<http://ulrgo.ru/activities/expedition/4508/>
6. Вершины нашей великой Отчизны 2012 – Тетнульди и Ушба
<http://concord.org.ua/news/236-vershiny-nashey-velikoy-otchizny-2012.html>